

۱ - شیطان از راه‌های زیر انسان را فریب می‌دهد، به جز:

- ① زینت دادن اعمال زشتشان در نظرشان
② فریفتن ایشان با آرزوهای طولانی
③ ایجاد عدوات و کینه میان مردم
④ بازداشتن از پیروی از عقل و وجدان

۲ - کرامت و منزلت انسان نزد خدا به گونه‌ای است که خدا و

- ① همه آسمان‌ها و زمین را برای ما آفریده است - انسان می‌تواند از جهل دور شده و حقایق را دریابد.
② انسان را مسئول سرنوشت خویش قرار داده است - انسان می‌تواند از جهل دور شده و حقایق را دریابد.
③ همه آسمان‌ها و زمین را برای ما آفریده - توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود ما قرار داده است.
④ انسان را مسئول سرنوشت خویش قرار داده - توانایی بهره‌مندی از آنچه در آسمان‌ها و زمین است را در وجود ما قرار داده است.

۳ - چرا عشق ورزندگان به خداوند هنگام نزول مصیبت‌ها به او پناه می‌برند و بنا به فرموده امام صادق (ع) لازمه چاره جویی خداوند در برابر همه آسمان‌ها و زمین از امور بنده چیست؟

- ① یاد خدا آرام بخش دل آنهاست - توجه به حکمت خداوند و بهره‌گیری از ابزار در رسیدن به هدف
② یاد خدا آرام بخش دل آنهاست - پناه بردن خالصانه به خداوند به جای پناه بردن به غیر از او
③ سر رشته امور را به دست خدا می‌دانند - پناه بردن خالصانه به خداوند به جای پناه بردن به غیر از او
④ سر رشته امور را به دست خدا می‌دانند - توجه به حکمت خداوند و بهره‌گیری از ابزار در رسیدن به هدف

۴ - اگر بخواهیم توصیف دقیق و درستی از آتش جهنم را که شامل حال در غل و زنجیرشدگان گناهکار می‌باشد، ارائه دهیم، کدام گزینه هادی ما در این راه خواهد بود؟

- ① آتش سوزان که هیزم آن آدمیان و سنگ‌ها است.
② آتش سخت و سوزنده که حاصل عمل خود انسان است و از درون جان او شعله می‌کشد.
③ آتشی مهیب که پایان ندارد و تا ابد شعله‌ورتر می‌شود.
④ آتشی سوزنده و شررآمیز که خاموشی ندارد و از هیزم‌های بی‌پایان جهنم سرچشمه می‌گیرد.

۵ - «خشنود کردن خداوند» مربوط به اقدام بوده و داستان زندگی پیامبران و بزرگان گواه این مدعاست که

- ① عهد بستن با خدا - عزمی قوی داشتند و سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپردند.
② مراقبت - عزمی قوی داشتند و سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپردند.
③ عهد بستن با خدا - همیشه بهترین اسوه برای مردم زمان خود بوده و مردم از آن‌ها الگو می‌گرفتند.
④ مراقبت - همیشه بهترین اسوه برای مردم زمان خود بوده و مردم از آن‌ها الگو می‌گرفتند.

۶ - آیات شریفه «کراماً کاتبین» و «انطقنا الله الذی انطق کل شیء» به ترتیب مربوط به مرحله و است و آیه دوم مربوط به موضوع است.

- ① اول - دوم - فرشتگان الهی
② دوم - اول - اعضای بدن انسان
③ دوم - دوم - حضور شاهدان و گواهان
④ اول - اول - اعضای بدن انسان

۷ - بعد از مرحله نوبت به است تا ، به دست آید و پیامبر اکرم (ص) در این باره می‌فرماید:

- ① مراقبت - محاسبه - میزان موفقیت و وفاداری به عهد - به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از این که به حساب شما برسند.
② محاسبه - مراقبت - میزان موفقیت و وفاداری به عهد - گذشت ایام، آفاقی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.
③ تصمیم و عزم برای حرکت - عهد بستن با خدا - استواری بر هدف و شکیبایی و تحمل سختی‌ها - گذشت ایام، آفاقی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.
④ عهد بستن با خدا - مراقبت - استواری بر هدف و شکیبایی و تحمل سختی‌ها - به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از این که به حساب شما برسند.

۸ - ناگوار ندانستن مرگ از سوی خدا پرستان حقیقی دل نسپردن به دنیا است و آنان مرگ را برای کسانی ناگوار می‌دانند که و سبب می‌شود دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد. (با تغییر)

- ① علت - زندگی را محدود به دنیا می‌دانند - گرایش به جاودانگی
② معلول - با کوله باری از گناه با آن مواجه می‌شوند - گرایش به جاودانگی
③ علت - با کوله باری از گناه با آن مواجه می‌شوند - نهراسیدن از مرگ
④ معلول - زندگی را محدود به دنیا می‌دانند - نهراسیدن از مرگ

۹- آیه شریفه «و قالوا لجلودهم لم شهدتم علينا...» از زبان است که در پس از آنان آمده است.

- ۱) بدکاران - برزخ - سوگند دروغ ۲) کافران - برزخ - دادن نامه اعمال ۳) بدکاران - قیامت - سوگند دروغ ۴) کافران - قیامت - دادن نامه اعمال

۱۰- افراد با انتخاب به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند که در آیه شریفه تجلی دارد.

- ۱) عبادت و بندگی خدا - «قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ وَ تُسَكَّى وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» ۲) زندگی به خاطر خدا - «قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ وَ تُسَكَّى وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» ۳) زندگی به خاطر خدا - «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» ۴) عبادت و بندگی خدا - «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»

۱۱- با توجه به عبارت: «خداوند انسان را گرمی داشته و به او کرامت بخشیده و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است»، مصادیق کرامت و برتری انسان بر سایر مخلوقات چگونه بیان شده است؟

- ۱) سوگند به نفس و آنکه سامانش بخشید آنگاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد. ۲) آنگاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران آن برآید. ۳) ما راه را به او نشان دادیم یا سیاستگر خواهد بود یا ناسپاس. ۴) آنچه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود قرار داده است.

۱۲- از آیه شریفه: «أَنَا هِدْيَانَا السَّبِيلَ أَمَا شَاكِرًا وَ أَمَا كَفُورًا»، کدام مفهوم مستفاد می‌شود؟

- ۱) پروردگار، به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط تشخیص دهیم. ۲) خداوند راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه‌ی عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم. ۳) خداوند، پیامبران را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند. ۴) خداوند، به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن درست را از نادرست و حق را از تاریکی تشخیص دهیم.

۱۳- عشق به صداقت، عزت نفس و عدالت، نشانی است بر که پیام آیه‌ی شریفه‌ی حکایت‌گر آن است.

- ۱) قدرت اختیار و انتخاب - «أَنَا هِدْيَانَا السَّبِيلَ أَمَا شَاكِرًا وَ أَمَا كَفُورًا» ۲) قدرت اختیار و انتخاب - «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فَجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا» ۳) گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - «أَنَا هِدْيَانَا السَّبِيلَ أَمَا شَاكِرًا وَ أَمَا كَفُورًا» ۴) گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فَجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا»

۱۴- اگر بگوئیم عملکرد انسان برای رسیدن به هدف با گیاهان و حیوانات تفاوت دارد، کدام گزینه را می‌توانیم مستمسک تأیید کلام خود قرار دهیم؟

- ۱) انسان باید هدف خویش را بشناسد و با کمک گزینه به سمت آن برود اما حیوانات و گیاهان به صورت طبیعی به سوی هدف می‌روند. ۲) انسان هدفش را انتخاب می‌کند و به سمت آن می‌رود اما حیوانات به صورت طبیعی و گیاهان غریزی به سمت هدف می‌روند. ۳) گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سمت هدف می‌روند اما انسان پس از تشخیص و انتخاب هدف به سمت آن می‌رود. ۴) گیاهان، حیوانات و انسان‌ها با استفاده از گزینه و به صورت کاملاً طبیعی به سمت هدفشان حرکت می‌کنند.

۱۵- بیزاری از زشتی و بدی و روی آوردن به خیر و نیکی، یادآور کدام سرمایه‌ی خدادادی در وجود ماست و کدام آیه / آیات به آن اشاره دارد؟

- ۱) نشان دادن راه رستگاری و شقاوت به انسان - «أَنَا هِدْيَانَا السَّبِيلَ أَمَا شَاكِرًا وَ أَمَا كَفُورًا» ۲) شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن - «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فَجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا» ۳) شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن - «أَنَا هِدْيَانَا السَّبِيلَ أَمَا شَاكِرًا وَ أَمَا كَفُورًا» ۴) نشان دادن راه رستگاری و شقاوت به انسان - «و نفس و ما سَوَّاهَا فَالْهَمَهَا فَجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا»

۱۶- از دقت در آیات و روایات شریفه کدام یک از سخنان زیر را کافران نه از روی علم، بلکه فقط از روی ظن و خیال خود می‌گویند؟

- ۱) «وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌ وَ لَعِبٌ» ۲) «وَمَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ» ۳) «وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» ۴) «فَإِذَا مَاتُوا اتَّبَعُوهَا»

۱۷- پاسخ قطعی خداوند به تقاضای بازگشت جهنمیان به دنیا این است که و آن چه به انسان در روز قیامت به عنوان پاداش یا کیفر داده می‌شود، است.

- ۱) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟ - تصویر و گزارشی از اعمال ۲) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟ - صورت حقیقی اعمال ۳) مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ - صورت حقیقی اعمال ۴) مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ - تصویر و گزارشی از اعمال

۱۸- ترجمه آیات ۲۸ و ۲۹ سوره فرقان: «ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم ... سخن بدکاران در کدام مرحله قیامت است و بیان‌کننده کدام اثر سوء مصاحب بد می‌باشد؟

- ۱) مرحله اول - تکذیب پیامبران ۲) مرحله اول - بازداشتن از یاد خدا ۳) مرحله دوم - بازداشتن از یاد خدا ۴) مرحله دوم - تکذیب پیامبران

۱۹- منظور از ثابت بودن روح چیست؟ (با تغییر)

- ۱) تغییر نکردن ۲) تأثیر نپذیرفتن از دیگران ۳) غیرمادی بودن ۴) تحلیل نپذیرفتن

۲۰ - گشوده شدن پنجرهٔ امید و روشنایی به روی انسان و فراگیر شدن شور و نشاط و انگیزهٔ فعالیت و کار زندگی در میان الهیون چه ثمره‌ای خواهد داشت: (با تغییر)

- ۱) برای فداکاری در راه خدا آماده می‌شوند و در قبال مرگ هیچ ترسی به دل راه نمی‌دهند
- ۲) با انگیزهٔ بسیار خود را به هر کاری سرگرم می‌کنند تا فکرشان معطوف به مرگ و نابودی نشود.
- ۳) دارای انرژی فوق‌العاده و همت خستگی‌ناپذیر می‌شود و از کار خود لذت می‌برد.
- ۴) شجاعت برای آن‌ها به مرحلهٔ عالی خود می‌رسد و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد، به استقبال شهادت می‌روند.

۲۱ - در کدام آیه، خداوند به نحو استفهام انکاری از منکرین معاد می‌پرسد آفرینش انسان و جهان بی‌هدف نخواهد بود؟

- ۱) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِيكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»
- ۲) «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»
- ۳) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»
- ۴) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ»

۲۲ - از دقت در پیام ترجمهٔ آیات شریفه «بلکه سرانگشتان آنها را نیز همان‌گونه که بود، مجدداً خلق می‌کنیم» و «آیا ما آنها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد» به ترتیب و برپایی رستاخیز مفهوم می‌گردد که قادر بودن خداوند در حیات مجدد انسان، پیام ترجمهٔ آیه می‌باشد. (با تغییر)

- ۱) امکان - ضرورت - نخست
- ۲) ضرورت - امکان - نخست
- ۳) امکان - ضرورت - دوم
- ۴) ضرورت - امکان - دوم

۲۳ - هرگاه بخواهیم حقایق رستاخیز را «مبتنی بر عدل و حکمت خداوند» اثبات کنیم، به ترتیب پیام آیات و حاکی از این موضوع می‌باشد. (باتغییر)

- ۱) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ» - «أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»
- ۲) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» - «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»
- ۳) «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ» - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»
- ۴) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ» - «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

۲۴ - مخاطب، «خوش آمدید؛ وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید». اند، و جملهٔ «خدا را سپاس که حزن و اندوه را از ما زدوده و از رنج و درماندگی، دور کرده است». از زبان است. (با تغییر)

- ۱) طیبین - نیکوکاران
- ۲) نیکوکاران - نیکوکاران
- ۳) طیبین - طیبین
- ۴) نیکوکاران - طیبین

۲۵ - اکسیر حیات بخش به مردگان و مبدل کننده کم طاقان به شکیبایان، است که آیه شریفه حاکی از آن است.

- ۱) عشق و محبت الهی - «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ»
- ۲) عبادت خالصانه پروردگار - «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ»
- ۳) عشق و محبت الهی - «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»
- ۴) عبادت خالصانه ی پروردگار - «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»

۲۶ - اگر بگوییم: «محبت عاشقان به خداوند و غیر او در کفهٔ ترازو سنجش دارای مقیاس متفاوتی است»، پیام کدام آیهٔ شریفه را مفهوم جان خود کرده ایم؟ (با تغییر)

- ۱) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ ...»
- ۲) «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ...»
- ۳) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»
- ۴) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۲۷ - مبنای این پیام امام خمینی (ره) که فرمود: «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند»، کدام دستور قرآنی است؟ (با تغییر)

- ۱) پیروی از خداوند
- ۲) دوستی با دوستان خدا
- ۳) جهاد در راه خدا
- ۴) بیزاری از دشمنان خدا

۲۸ - اگر بگوییم: «خدا متعال، ما را مسئول سرنوشت خودمان قرار داد» و «بیهودگی در نظام آفرینش جایگاهی ندارد» به ترتیب پیام کدام آیه را ترسیم نموده‌ایم؟

- ۱) «أَنَا هِدْيَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - «مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ»
- ۲) «أَنَا هِدْيَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ»
- ۳) «وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهَمَّا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» - «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ»
- ۴) «وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهَمَّا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» - «وَمَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ»

۲۹- عبارت: «مانعت از خوشی‌های زودگذر»، «امدادرسانی در پیمودن راه حق» و «الهام بدکاری و تقوا»، به ترتیب ناظر بر کدام یک از سرمایه‌ها و نعمت‌های الهی وجود انسان می‌باشد؟

- ۱) عقل - پیامبران و پیشوایان - گرایش به خیر و نیکی
۲) عقل - پیامبران و پیشوایان - اختیار و اراده
۳) وجدان - عقل - اختیار و اراده
۴) وجدان - عقل - گرایش به خیر و نیکی

۳۰- «فداکاری در راه خدا» و «آسان‌تر شدن دفاع از حق» به ترتیب معلول کدام یک از آثار اعتقاد به معاد می‌باشند؟

- ۱) افزایش شور و نشاط - نترسیدن از مرگ
۲) افزایش شور و نشاط - افزایش شور و نشاط
۳) نترسیدن از مرگ - نترسیدن از مرگ
۴) نترسیدن از مرگ - افزایش شور و نشاط

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۴

راه‌هایی که شیطان انسان را فریب می‌دهد:

(۱) ایجاد عدوات و کینه میان مردم به وسیله شراب و قمار

(۲) زینت دادن اعمال زشتشان در نظرشان

(۳) فریفتن ایشان با آرزوهای طولانی

سخت

۲ - گزینه ۳

(۱) با دادن نعمت‌های مادی و معنوی به انسان، او را گرمی داشته و به

او کرامت بخشیده و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است.

(۲) آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی

از آن‌ها را در وجود او قرار داده است.

جایگاه ویژه انسان در نظام هستی: خداوند:

سخت

۳ - گزینه ۳

■ امام علی (ع):

«... اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می‌دانند سر رشته کارها به دست توست.»

■ امام صادق (ع):

«خداوند به داود (ع) وحی کرد هر بنده‌ای از بندگانم به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از کارش چاره‌جویی می‌کنم، گرچه همه آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن‌هاست، علیه او برخیزند.»

سخت

۴ - گزینه ۲

آتش دوزخ، بسیار سخت و سوزاننده است. این آتش حاصل عمل خود انسان هاست و برای همین، از درون جان آن‌ها شعله می‌کشد.

سخت

۵ - گزینه ۱

خداوند راه سعادت را قرین رضایت خود ساخته است؛ یعنی وقتی خدا از ما راضی خواهد بود که ما در مسیر سعادت و خوشبختی خود گام برداریم. پس «خشنود کردن خداوند» مربوط به اقدام عهد بستن با خدا است.

داستان زندگی پیامبران و بزرگان گواه این مدعاست که آنان عزمی قوی داشتند و سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپردند و با قدرت به سوی هدف گام برمی‌داشتند.

سخت

۶ - گزینه ۳

عبارت قرآنی: «کراماً کاتبین» (نویسندگان گرانقدر) برگرفته از آیه شریفه ۱۲-۱۰ انفطار: «وَ اِنَّ عَلَیْکُمْ لِحَافِظِیْنَ کَرَامًا کَاتِبِیْنَ یَعْلَمُوْنَ مَا تَفْعَلُوْنَ»؛ که به حضور فرشتگان الهی از شاهدان و گواهان روز قیامت اشاره دارد.

و اما عبارت قرآنی: «انظننا الله الذی انطق کل شیء»؛ به شهادت اعضای بدن انسان از شاهدان و گواهان روز قیامت اشاره دارد.

سخت

۷ - گزینه ۱

بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد، به دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، شناخته شود.

پیامبر اکرم (ص) در این باره می‌فرماید: «حَاسِبُوا اَنْفُسَکُمْ قَبْلَ اَنْ تُحَاسَبُوا»؛ به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از این که به حساب شما برسند.

سخت

۸ - گزینه ۴

الف) خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند؛ اما به آن دل نمی‌سپزند [علت]؛ از این رو، مرگ را ناگوار نمی‌دانند [معلول].

- ب) خداپرستان حقیقی معتقدند که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که
- ۱) زندگی را محدود به دنیا می‌بینند.
- ۲) یا با کوله باری از گناه با آن مواجه می‌شوند.
- ج) نهراسیدن از مرگ در نزد خداپرستان حقیقی سبب می‌شود
- ۱) دفاع از حق مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان تر شود.
- ۲) شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد.

سخت

۹ - گزینه ۳

در مرحله‌ی دوم قیامت یکی از وقایع خاص، «شهادت اعضای بدن انسان» مطابق برخی آیات و روایات است. بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می‌خورند تا شاید خود را از مهلکه نجات دهند. در این حال، خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جوارح آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه صاحب خود شهادت می‌دهند. بدکاران از مشاهده‌ی گواهی اعضای خویش به شگفت می‌آیند و خطاب به اعضای بدن خود با لحنی سرزنش‌آمیز می‌گویند: که چرا علیه ما شهادت می‌دهید «و قالوا لجلودهم لم شهدتم علينا قالوا انطقنا الله الذي انطق كل شيء».

سخت

۱۰ - گزینه ۴

- افراد (زیرک) با انتخاب عبادت و بندگی خدا
- ۱) هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده‌ی درست می‌کنند.
- ۲) و هم از آنجایی که تمام کارهای دنیوی خود را برای رضای خدا انجام می‌دهند، به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند:
- جان و دل خود را به خداوند نزدیک تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند.

و اما آیه‌ی شریفه‌ی ۱۳۴ سوره‌ی نساء، بر این نکته تأکید می‌کند که افراد با انتخاب عبادت و بندگی خداوند به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند:

«مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا هَرَكْسَ نِعْمَتٍ وَ پاداش دنیا را بخواهد
فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ نِعْمَتٍ وَ پاداش دنیا و آخرت نزد خداست،»

سخت

۱۱ - گزینه ۴

- الف) خداوند با دادن نعمت‌های مادی و معنوی به انسان
- ۱) او را گرامی داشته و به او کرامت بخشیده.
- ۲) او را بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است.
- ۳) آنچه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است.

ب) همه‌ی این‌ها نشان می‌دهد خداوند متعال برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

سخت

۱۲ - گزینه ۲

- خداوند
- ۱) ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد.
- ۲) سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود
- ۱) راه رستگاری را برگزینیم.
- ۲) و از شقاوت دوری کنیم.

سخت

۱۳ - گزینه ۴

از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها»:

الف) خدای متعال { (۱) شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن را در ما قرار داد، تا به خیر و نیکی روی آوریم.
(۲) شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در ما قرار داد، تا از گناه و زشتی پرهیزیم.

ب) از این روست که همه ما { (۱) فضائی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم.
(۲) و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم.
وجدان اخلاقی از این آیه مفهوم نمی گردد، بلکه از آیه «و لا اقسم بالنفس اللوامة» دریافت می گردد.

سخت

۱۴ - گزینه ۳

تفاوت در هدف { (۱) انسان خود باید هدف از خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و
به سوی آن گام بردارد.
(۲) در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی
به سوی هدف خود حرکت می کند.

سخت

۱۵ - گزینه ۲

خدای متعال، شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داد، تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی پرهیزیم.

از این رو است که همه ما فضائی چون صداقت، عزت نفس و عدالت را دوست داریم و از دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم.
و این مفهوم از دقت در آیه ۸ و ۷ سورة شمس: «وَنَفْسٍ وَا مَا سَوَّاهَا فَالْتَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» دریافت می گردد.

سخت

۱۶ - گزینه ۲

مطابق آیه شریفه ۲۴، سورة جاثیه: «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ»، کافران این سخن که
«ما را فقط گذشت روزگار نابود می کند»، فقط از روی ظن و خیال شان می گویند، نه از روی علم.

سخت

۱۷ - گزینه ۲

دوزخیان در رستخیز (جهنم موعود) به خداوند می گویند: پروردگار شقاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم. ما را از اینجا بیرون بر که اگر به دنیا بازگردیم، عمل صالح انجام می دهیم.

پاسخ قطعی خداوند این است که { (۱) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا
هر کس می خواست به راه آید.
(۲) ما می دانیم اگر به دنیا بازگردید، همان راه
گذشته را پیش می گیرید.

■ در عرصه قیامت، تصویر اعمال انسان یا گزارشی از عمل انسان نمایش داده نمی شود، بلکه خود عمل نمایان می شود و هر کس عین عمل خود را می بیند.

سخت

۱۸ - گزینه ۳

در روز قیامت افراد بدکار با دیدن حقیقت آن جهان و عاقبت شوم خویش، شروع به سرزنش خود کرده و آرزو می کنند که ای کاش «فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی کردیم، او ما را از یاد خدا بازداشت». این سخن بدکاران در مرحله دوم قیامت است.

سخت

۱۹ - گزینه ۴

ثابت بودن روح بدین معنا است که مانند سایر اجسام و مواد، تجزیه و تحلیل نمی پذیرد و سرانجام فرسوده و متلاشی نمی گردد و به مکان و زمان نیازمند و محدود نیست.

سخت

۲۰ - گزینه ۳

پیامد نگرش الهیون به معاد این است که پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می گیرد. ←
ثمره آن: چنین انسانی دارای انرژی فوق العاده و همتی خستگی ناپذیر می شود و از کار خود لذت می برد.

سخت

۲۱ - گزینه ۳

گزینه ۱: در آیه شریفه ۸۷، نساء: «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»، بعد از یگانگی خداوند (توحید) خبر از روز قیامت می دهد و حتمی بودن آن را به چند صورت تأکید می کند.

گزینه ۲ و ۴: در آیه شریفه: ، خداوند به نحو استفهام انکاری از منکرین معاد می پرسد: آیا می شود که مؤمنان صالح با فسادکنندگان روی برابر زمین بگیریم؟ نه نمی شود، زیرا این با عدل خداوند منافات دارد.

گزینه ۳: در آیه شریفه: «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» خداوند به نحو استفهام انکاری از ما انسان ها می پرسد: آیا پنداشته اید که ما شما را بیهوده آفریده ایم و شما به سوی ما باز نمی گردید؟، نه نمی شود. زیرا این با حکمت خدا منافات دارد.

سخت

۲۲ - گزینه ۱

ترجمه آیه شریفه «نه تنها استخوان های آنها را به حالت اول درمی آوریم، بلکه سرانگشتان آنها را نیز همان گونه که بوده، مجدداً خلق می کنیم» اشاره به امکان معاد جسمانی با توجه به قدرت مطلق خداوند می نماید.

و نیز آیه شریفه «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ» اشاره به ضرورت وجود معاد در پرتو عدل الهی دارد.

سخت

۲۳ - گزینه ۴

حقانیت (ضرورت) رستخیز براساس
(۱) عدل خداوند: «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»
(۲) حکمت خداوند: «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

سخت

۲۴ - گزینه ۲

در هر دو عبارت به نیکوکاران و رستگاران که جایگاهشان بهشت است، اشاره شده که نگهبانان بهشت به آن ها سلام می کنند و می گویند خوش آمدید؛ وارد بهشت شوید و برای همیشه در آن زندگی کنید. و آن ها نیز در بهشت حمد و ستایش خدا را می گویند.

سخت

۲۵ - گزینه ۳

عشق به خدا چون اکسیری است که مرده را حیات می بخشد و زندگی حقیقی به وی عطا می کند و کم طاقت را صبور می کند. «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ».

سخت

۲۶ - گزینه ۱

خداوند در آیه ۱۶۵ سوره بقره می فرماید: «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ؛ وَبَعْضُ الْأَشْكَارِ أَمَّا كُفُورًا» را جای خدا می گیرند آنان را دوست می دارند مانند دوستی خدا. اما کسانی که ایمان آوردند، به خدا محبت بیش تری دارند، از همین رو، قرآن کریم یکی از ویژگیهای مؤمنان را، دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خدا می داند.

سخت

۲۷ - گزینه ۴

این سخن امام خمینی (ره) «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند،» مربوط است به برائت و تنفر از باطل و دشمنان خدا.

سخت

۲۸ - گزینه ۲

اگر بگوییم: «خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرارداد»، پیام آیه شریفه: «أَنَا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» را ترسیم نموده ایم.

و اگر بگوییم: «بیهودگی در نظام آفرینش جایگاه ندارد؛ چراکه خالق آن ها خدایی حکیم است»، پیام آیه شریفه: «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا لَعَيْنٍ» را ترسیم نموده ایم.

نکته: معنای کلمه «ما لا عین»:

۱) معنای منفی: باطل، عبث و بیهوده نبودن.

۲) معنای مثبت: به حق بودن، هدفمند و غایتمند و حکیمانه بودن.

سخت

۲۹ - گزینه ۱

■ عقل با دوراندیشی‌اش، انس را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند.

■ خداوند، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند.

■ آیه شریفه: «و نفس و ما سواها فالهمها فجورها؛ سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد»، بیانگر «گرایش انسان به خیر و نیکی» است.

سخت

۳۰ - گزینه ۳

دومین پیامد دیدگاه اعتقاد به معاد نترسیدن از مرگ و آمادگی همیشگی برای فداکاری در راه خداست.

نترسیدن خدا پرستان از مرگ سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان تر شود و شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد.

سخت

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۴	۶ - ۳	۱۱ - ۴	۱۶ - ۲	۲۱ - ۳	۲۶ - ۱
۲ - ۳	۷ - ۱	۱۲ - ۲	۱۷ - ۲	۲۲ - ۱	۲۷ - ۴
۳ - ۳	۸ - ۴	۱۳ - ۴	۱۸ - ۳	۲۳ - ۴	۲۸ - ۲
۴ - ۲	۹ - ۳	۱۴ - ۳	۱۹ - ۴	۲۴ - ۲	۲۹ - ۱
۵ - ۱	۱۰ - ۴	۱۵ - ۲	۲۰ - ۳	۲۵ - ۳	۳۰ - ۳